1

n 6 H
Copinger II, 2: 4809

Vita ſancti alberti de abbatibus de drepano ſicculo ſacræ religionis beate marie de monte carmelſo: & aliqua eius miracula: & q̃ paucisſima de multis: tamẽ in uariis locis excerpta: partim dum uitã in hoc ſaqueoſo ſeculo ardua penitentia ageret: & partim poſt eius receſſum ab hoc mundo miſerabili & caliginoſo compendioſe ordinata & emẽdata per ue: bacha: fratrẽ ioannẽ mariam de poluciis de noualaria.

EIGENTUM DER
K. UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK MÜNCHEN

ALbertus almi ordinis fratrum & ſoroꝝ glorioſiſſimę dei genitricis ſemperqꝫ uirginis marie de mōte carmelo:ex ſicilie ꝑtibus oriūdus fuit. Petro in cathalonia q̄ hiſpaniæ taraconēſis littoralis eſt regio ſiciliaqꝫ regnāte. Vir quidā ſiculus fuit:cui nomen erat benedicto ex abbatum ꝓgenie:quæ tunc inter primas inſule familias habebatur. Cū ex ioāna quā a drepano duxerat uxorē præteritis iam a prima mr̄imonii coniunctione uiginti annis nullam ſobolem genuiſſet:quottidie merebat mulieris ſterilitatem perteſus. Statuit ergo cōmunicato tamen prius uxori cōſilio: prolem ſi quā deus ſupplicantibus dediſſet:beate marie uirginis ordini ſuo atqꝫ ſeruitio dicare: laudato mulier uiri cōſilio ſe uoto ligauit eodē. Deus cui nunq̄ incaſſum ſupplicatur: fauit piis cōiugum deſideriis:concepit ioāna:& matura iā aluo datus a deo puer editur in lucē:quem iuxta eccleſiaſticū ritum baptizantes:nouo inconſuetoqꝫ & illis regionibus antea non cognito nomine albertum uocauerunt. Quod non ſine numine & futuri ſignificatione factum fuit:ut.ſ.ſingularitate nominis egregia & ſingularis olim pueri uirtus portenderetur. Dum adhuc albertus maternis uiſcetibus includeretur:uidit i ſomnis pa-

ter eius magni ſplēdoris facē ex cōiugis utero ꝓ
deuntem quod ſōniū mane expgefactus ſecum
uoluens mirabatur. ſed admirationē: nō parum
auxit quod mulier intellecto uiri ſomnio: ſe idē
ſōniaſſe cōfeſſa eſt. Creſcit ingenuus puer: & li-
beralibus artibus erudit ultra omnes coetaneos
ſuos: & ſcia & moribus pficiebat: uix octauū an
nū atigerat: & iā parētes cōſanguineoſq; & oēs q
eū nouerant tanta ſpe & opiniōe futur uirtutis
extulerat: ut eius pater iportunis multorū ma-
gnorū uirorū pcibus iductus cogeretur eū cui
dam puellæ regia ſtirpe natæ deſpōdere. Q d
ita diabolo ꝓcurāte factū non dubito: q e mo-
ribus & ingēio pueri q̄tus eēt futurus uir. haud
difficile cōiicere poterat. ſi blādas mulierū illece
bras euitaſſet. Icciro puelle illius cōiugiū tāq̄ ſcā
dalū & obicem calidus & uerſutus inimicus no
ſter obiecit: ne in magnū & ſingularē dei cul-
torē quod nec phibere potuit euaderet. Mater
eius ubi rē cōperit: ſic uirū ſuū allocuta dr Me
minisſti ne benedicte qd ante nouē ānos uoueri
mus: quo ſe ſatis memiſſe cōfeſſo ſubitulit. qd
igitur nouū matrimōniū ſtruis? Quid nouos i
ſtauras thalamos? Quid nouas aggrederis nu
ptias? Puer āte ſpōſus erat q̄ natus. Forte ne uo
tilte penitait? An ne prior cōis illa ſnia. i melius
unquā mutari poterit? Pone mi uir pōe quæſo
hanc amentiā. & quod dei eſt iuxta chriſti reſ-
pōſum reddamus deo Nec tibi de puellæ nobili

tate & cõiugii.ſplẽdore blãdiaris. Nã quicquid ĩ dei ĩiuriam cõtẽptũq; fit. ſemp̄ infelices ſortiũt euẽtus. His uerbis mutata uiri ſnĩa mr̃ clã uocato in cubiculum puero rem ordine pandit. Et q̃ conditione multis a deo precibus impetratus fuerit. & cui iugo ceruicẽ ſubdere. & quã legis aſperitatẽ ferre: cuiue ſeruituti mãcipari eũ neceſſe ſit inſinuat Et ne pueri tenera mẽs & inexpactum pectus rei nouitate abſtereretur. uerba hec pauca pie prudenterq; ſup̄addidit. Fili mi alberte deus te nos donauit: nos te deum donauimus: nondum natus. nõdum conceptus eras & iam dei eras: huic utero longos nouem menſes oneri fuiſti: & multum mihi gaudii: multũq; doloris attuliſti: Hactenus ſub paterna materna cura fuiſti: ſed maiorẽ eui partem ſine nobis acturus es. Nos enim ſenio uicini quantũuis nobis natura faueat: non ſumus in longum tempus duraturi. Tu uero niſi immatura morte ſurripiaris: nos uiuendo multum ſuperabis. Breui igitur nobis cariturus es: breui patrẽ: breui matrem amiſſurus es. Prudentis eſt in cito perituris ſpem magnam non collocare: & unumquodq; tanto pluris facere: quanto utilius: quãto ſtabilius & permanentius eſt. Quicqd unq̃ oculis uidiſti. & ſenſu percepiſti: uanum: caducũ: trãſitorium: corruptibileq; & morti ſubiectum eſt. Diuitie: honores: amicitie: clientele: corporis uires: pulchritudo & cetera generis eiuſdẽ noſtra

non ſunt. Neq; enim in hunc mũdum uenientes iſta nobiſcum ferimus: bõa mũdi hec ſunt: nec extra mundum ferri poſſunt. Mundus hec ſuis incolis hoſpitibuſq; mutuat: cum ex hoc mundi hoſpitio recedendum eſt: mundus que dederat: cũcta repoſcit. Soli illi bonis hiſ totis animi uiribus inherent: qui nec uitam aliam eſſe: nec ſe alibi q̃ in hoc mundo uicturos arbitrantur: Sed qui rectius ſapiunt: & qui immortali deo familiares fuerunt. contempſerunt. calcaueruntq; hec omnia: tanq̃ ſibi in hoc mundo noxia. & in alia uita minime utilia. Nec te moueat fili dulciſſime quod q̃plurimos homines uideris. qui ſapientes doctiq; habentur. his abundare his: frui: hec amare. hec inquirere. in his oblectari. Scito tales in magnis erroribus uerſari. & magnis p̃mi ignorantie tenebris. Non eſt omnium fili ſapere. recte loqui. rebus abundare. honorari. mundi negocia aſtute tractare. non eſt ſapere. Sapere enim eſt deum colere. dei ſolius precepta legemq; ſeruare. & hec uita uia eſt ad uitam. ad quã niſi hac uia peruenire nemo poteſt. Sunt qui bonorum ſuorum portionem non in celo cupiant ſibi dari. ſed in terra. & hi quidem feris beluiſq; pares ſimilimiq; ſunt. que non niſi terrenis mouentur non niſi ſenſibilibus bonis alliciuntur. Ex horũ numero ſi te fili futurum crederem: pẽiteret me laborum curarumq; omnium. quas te utero geſtando educandoq; perpeſſa ſum. peniteret me

te natum eſſe: quando fruſtra te natum ſcirem. Fruſtra enim homo naſcitur: qui deo relicto uiciorum cupiditatūq; uoraginibus immergitur. Non ſunt igitur tales imitandi: ſed ab eorum cōſortio contubernioq; procul eſt fugiendum. Serpunt enim uicia in nos ab his: quibus cum uiuimus: quibus cum loquimur: inter quos uerſamur. Noſq; mirum immodum uicioſe familiaritatis contagia ledunt: & corrumpūt. Hec animaduertentes pater & ego ne cum multitudine perdereris: ne uulgi ſecutus errorem peſſundareris: ne dum nulli recto ſapientiq; conſilio regeris: irā indignationemq; dei incurreres. Viuendi modū uiteq; regulam tibi delegimus: quam ubi ingreſſus fueris: per optima ſanctorum patrum originem ab helia & heliſeo prophetis habentium ueſtigia gradiens errare non poteris. Cum ſcriptū ſit: cum ſancto ſanctus eris: & cum uiro innocente innocens eris. Et cum electo electus eris: & cū peruerſo perueteris. Hiis aliiſq; ſimilibus ſapientiſſima mater ad bene beateq; uiuendum filium adhortata eſt. Hac matris admonitione puer albertus non ſolum non territus: uerumetiam magis ac magis animatus & accenſus ueſperi dum ſimul cum parentibus cenaret a menſa ſurrexit: & neſcio a quo niſi a ſpiritu ſancto edoctus antiquorum patrum more a parentibus tanquam tunc morituris: & quaſi qui deinceps eſſet eis cariturus benedictionem poſtulauit. Mos enim

ſuit apud ueteres ſicut geneſis teſtatur hiſtoria:
ut morituri parentes petentibus filiis ſpiritua-
lia quedam bona dari a deo precarentur. quod
precum genus benedictionem uocabant: Poſtu
latam ergo a puero benedictionem:& ſi non ſi-
ne interiori uiſcerum commotione:pioq; dolo
re:& pleni lachrymis ac ſingultibus non illi ne
gauere parentes. Non quidem eũ mox habitu-
rum rati.ſed id potius ex innata pueri bonitate
& recenti matris exhortatione fieri putantes.
Locus erat in littore maris non procul a drepa-
no ubi beatiſſime dei genitricis & uirginis ma-
rie templum:ne dum ſiculis omnibus uerũetiã
peregrinis nautis mercatoribuſq; notiſſimum:
& ob frequẽtia miracula celebratiſſimũ fuit:q̃-
le olim apud grecos delphicum antrum:apud ĩ-
dos hamonis:apud carthaginenſes iunonis:apđ
athenienſes paladis:apud calabros neptuni tem
plum fuit.In huic templo adiacentibus edibus
habitabant uiri:tunc morum honeſtate:& uite
ſanctimonia precipui celeberrimiq;:qui a mon-
te ſyrie carmelo unde traxerunt originem car
melite dicebantur. Ad hunc igitur locum puer ĩ
ſciis parentibus.& domeſticis omnibus mane ſe
cõtulit.& a loci rectore quem priorẽ uocamus
habitum & conſortium fratrum ſuppliciter pe
tiit. Prior intellecto nobilis pueri ſalubri ſãcto
q; propoſito pene motus eſt:ut eius honeſte uo
luntati ſatiſfaceret. Sed obſtitit quod plerumq;

puerorum ut imbecillum corpus eſt: ſic īfirma & inſtabilis mens eſſe ſolet. Differendum igitur arbitratus eſt. & in aliqua tp̄is mora dilatione q̄ꝫ tentandamq̄ꝫ eſſe propoſiti firmitatē. Puer repulſam paſſus: domumq̄ꝫ reuerſus. putatus eſt a parentibus uel in litterario ludo: quem contra puerorum conſuetudinem ſponte & auidius frequētare ſolebat: uel eum cum aliquo ſodaliū aliquāto plus ſolito cōmoratum eſſe. Nocte ſequenti beata uirgo maria pueri parentibus in ſōnis apparens mortem utriq̄ꝫ ſeuera fronte minitata ē: niſi quod multo ante polliciti fuerant: prope diem reddidiſſent. Viſione hac conterriti. & magno pauore perculſi. mane ſupradicti loci priorem adeunt. & pueri natiuitate uoluntateq̄ꝫ & communi uoto recitatis: ac declaratis: multiſq̄ꝫ uerbis ultro citroq̄ꝫ habitis. de die qua in fratrū contubernium ſocietatemq̄ꝫ puer eſſet recipiendus mutuo conuenerunt. Aderat ſtatuta dies: q̄ religioſas ueſtes. ſacramq̄ꝫ miliciam puer aſſumpturus erat: conuenere ad predictorum fratrum locum cum benedicto & ioanna amicorum: affinium: conſanguineorumq̄ꝫ nobilis & numeroſa ſexus utriuſq̄ꝫ multitudo. Diſtabat autem a ciuitate cenobium duobus fere paſſuum milibus. Ad quod ubi peruentum eſt: oībus iam rite p̄paratis: uenit prior ſenio confectus in eccleſiam cū fratribus binis. iunioribus in religione precedētibus. & inordinibus poſterius cōſecratis primo

ſeq̃ntibꝫ:cũ oculis ãtiq̃ mr̃em morigerate cõcer nẽtibꝫ:etpopuli circũſtãte corõa puerꝝ ueſte pur purea indutũ:niueãq; & ad hũeros uſq; fluẽtẽ ce ſariẽ uiridi ſerto cĩctũ:priori frĩbuſq; multis cũ lachrymis & liberali prõptaq; pietate parentes obtulerunt. Exuit ſe puer:& nullo hominum docente ueſtem non patri: non matri:nec cuiq̃ ex affinibus conſanguineiſue: ſed pauperi cuidã quem in turba conſpexerat elargitus eſt. Moxq; poſitis humi ante priorem genibus:ut religiões intrantium mos eſt:fratrum cohabitationem: paupertatis communicationem:deiq; miſericor diam popoſcit. Super quibus habito a quodam fratrum cui id muneris prior iniunxerat longiu ſculo ſermone:In quo ab helia heliſeoq; primis ordinis noſtri patribus & principibus altius ori ginem repetens longam patrum ſeriem uitamq; ad illa uſq; tempora ſummatim perſtrinxit. Simi liter multas indulgentias dicto ordini ſacro con ceſſat atq; multa priuilegia dõata per ſummos ponti. breuiter narrauit. Prio fuit leo papa quar tus. qui ſedit anno domini. dccccxxxxviii. Secũdo fuit papa adrianus ſecundus qui fuit anno domi ni. dccclxxiiii. Tertio fuit papa ſtephanus quĩtus qui fuit ãno domini. dcccxcii. Quarto fuit ſer gius. iii. qui fuit anno domini. dccccxiiii. Ita ꝙ an tiquitas:origo:& approbatio ſacre religionis fra trum glorioſiſſime dei genitricis ſemperq; uirgi nis marie de monte carmello ab auditoribus fa cilime ĩtelligebatur & palpebatur. Et hec in ma

ti magno & cronicis limpidius demonſtrantur. Puero caput in corone figuram tonderunt: & ſacras ueſtes ſoléni ritu teneris humeris impoſuerunt. iam ſeculo calcato: iam dei caſtris inſertus: iam milicie cingulo lũbos ſuccinctus ãtiquo hoſti non paruo cepit eſſe terrori. Longum eſſet & maioris negocii q̃ nunc ſuſcipere poſſimus: ea ſingulatim conſcribere que de ſanctitate: de moribus: &c. de obediẽtia: de humilitate: de abſtinẽtia: de caſtitate: de prudentia & conſtãtia pueri legimus in antiquis ordinis annalibus: quas cronicas uocãt. Sed pueritie eius acta pretereuntes ad iuuentutem uirilitatemq; & ad annos iam firmiores mox trãſiemus: ſi prius unũ memoratu dignum qđ ei cum adhuc nouicius eſſet: accidiſſe dicit᷑ explicauero. Orabat ſolus in cellula puer & ecce reſerato ſine ſtrepitu cellule oſtiolo ſub puelle forma: quã prius pr̃ ei deſpõderat: diabolus ĩgreſſus blãdis uerbis prio eũ ſalutãs: mox ſe derelictã ab eo cõquerẽs: turpitudinẽ ſorditatẽq; uite quã nouiter elegerat uitupans: & parẽtũ dolorẽ: aſſiduoſq; gemitus. & pleraq; alia q̃ mẽtẽ inflectere poſſẽt: ad mẽoriã reuocãs conabat᷑ ĩ puero ſcm̃ ĩterficẽ ꝓpoſitũ. & accẽſi ignis hac arte lumẽ extĩguere. puer ſubita & inſolita uiſiõe prio exterritus: mox ĩ facie pectoreq; ĩ formã crucis dexterã ſuã ducẽs. qđ ſignũ ĩ huiuſcemõi terrori bꝫ cõe ẽ xp̃iãoꝝ p̃ſidium: pulſo timore: tuto firmoq; aĩo ad puellã cõuertit᷑: Quã diabolũ eſſe non dubitãs: & ſupra etatem: puerileſq; uires au-

ſus comis correptam pauimento colliſit: pedi/
buſq; calcatam cum multa exprobratione extra
cellule limen eiecit: Diabolus exinanito quod aſ
ſumpſerat corpore: indignatus cum multo ſeto/
re: & uocis ſtridore uictus & cõfuſus ab eius ocu
lis euanuit. Poſt pſeſſionẽ quãdo iã natu gran/
dior: & ad aſpiora iã fortior eſſe cepit: nõ langue
ſcere: nõ torpere queẽadmodum in multis ſolet:
in eo potuit feruor. Sed quo magis pgredieba/
tur & creſcebat corpore: mente maior & ſpi
ritu feruentior fiebat. Semper eni ſecunda quar
ta & ſexta feria carnem cilicio: ieiunioq; doma
bat. Sed feria ſexta ob dominice paſſionis uene
randam memoriam: flagellis ſe aſperius afflige
bat. Nam pro uino: aquam: pro obſoniis: abſcin
thio cum pane utebatur. Precioſã nunq: ſed pã
noſam uileq; & abiectam ueſtem griſeam geſſit
Si quando ſomno & nocturne quieti mollius in
dulgere uolebat. ſuper nuda ſarmenta ſe collo
cans dormiebat: Facto ex durioribus nodoſiſq;
funiculis flagello captiõis dominice noctem cõ
templans quottidie ſeuerus in ſe aniaduerſo &
corporearum carnaliumq; uoluptatũq; duriſſi
mus ultor ſe uerberabat. Adhibebat nõnũq ad
id muneris cattenulas fereas ex quarum crebris
ictibus non liuentes tantũ ſcapulas ſed cruentas
uulnerataſq; reportabat: ſtomachi capitis uẽtriſ
q; dolores pro nihilo pẽdebat. Vtebatur nõnũ
q ad macerandum corpus & caſtigandam carnẽ

ferreis quibuſdam circulis ex latis laminis ad ta
les uſus de induſtria factis: quibus ſub aſellis &
qua cígimur ad carnem ſtrigebatur. Vigiliarũ i
edie omniumqꝫ laborũ tam patiẽs factus erat
ut ferreũ nõ humanum corpus habere uideretẽ
Honorũ dignitatũqꝫ tam magnus erat contẽ
ptor, ut ſordidiſſima uiliſſimaqꝫ officia ambi
re uideretur Opes uero quanti faceret:i hoc ma
niſeſte patuit ꝙ paternæ ſubſtantiæ portionem
quam maximam hereditatis iure adiit pauperi,
bus diſtribuit. Nihil ſibi preter chriſtum reſer,
uans:& nimis auarum eſſe dicens cui deus ipſe
non ſufficiat. Opere preciũ erat uidere ſenes iu
uenem ueneran tes & iuuenem moleſte ferentẽ
ꝙ a patribus tanti fieret Sperni enim cõtẽniqꝫ &
ſi fieri potuiſſet neſciri cupiebat. Hic fuit uſqꝫ
ad ſenium & extremam uſqꝫ diem eius uitæ te
nor. & in hac uiuendi conſtantia uſqꝫ ad mortẽ
perſeuerauit. Tẽporis adeo parcus & auarus di,
ſpenſator erat. ut neqꝫ quoad fieri poterat mini
mam diei noctiſqꝫ ptẽ negocio uacuam ire pa
teretur. A prima noctis hora uſqꝫ tertiam uaca
bat orationi:poſtea ſe ſup ſarmenta ponẽs haud
profũde dormiebat : Poſt duas, aut tres ad ſum
mum horas expergefactus:ſi ad matutinas lau
des eundi tempus erat greſſũ maturabat ad ec
cleſiam. ſin eundum nundũ erat:flens orabat eã
horam expectans. Illuceſcente aurora miſſam ce
lebrabat, tempus quod inter matutinas laudes

& miſſam intercipiebatur orando aut legendo ſcribendoue ſeu quidpiam tale exercendo con ſumebat: neqꝫ enim ſomnum repetebat: niſi taliter operantem ex inprouiſo ſopor q̃ breuiſſimus oppreſſiſſet. Miſſa celebrata dictiſqꝫ in choro fratrum regularibus horis ſiquid temporis ante prandium ſuperat manibus aliquid operabatur. ſumpto prandio ad orationem meditationemqꝫ & ſacrarum ſcripturarum lectionem aſſidue reuertebatur. Dignitates nõnullas que ei inuito multũqꝫ reluctãti ĩgeſtæ ſũt: ſic exercuit ut magis dare ſplẽdorẽ illis q̃ accipe uideret̃. Sacrarũ lrãꝝ theologiæqꝫ gnarus ꝑdicatõi ſãctæqꝫ doctrinæ freq̃nter opã dabat. Et hoc erat ei munus peculiariter a deo cõceſſũ ut q̃ plurimos iudeoꝝ ad fidẽ orthodoxã cõuerteret: plures eni iudei ea tẽpeſtate alberto q̃ quouis alio ꝑdicante crediderũt. Incredibile auditu ẽ q̃tũ obſtiterit ne ſacerdotii ordinẽ ſumeret: nã mortalẽ fragilitatẽ tali officio nimis ĩparẽ ĩhabilẽqꝫ dicebat: ſed multis aſſiduiſqꝫ ꝑcibꝫ aſtrictus meſanã dignitatis eius accipiẽte grã ſe cõtulit. Factus igit̃ ꝑſbiter celeſtiorẽ uitã ducẽs ad tãtũ uirtutis plenitudinẽ ſãctitatiſqꝫ ꝑuenit. ut plura q̃ recitari poſſint miracula ꝑ eũ deus oſtẽderit. Nec nobis ẽ cõſiliũ: oĩa q̃ hactenus ob glorioſa ſãcti uiri merita diuina uirtus opata ẽ miracula. recitare. Nã libellus hic ĩ ĩmẽſum uolumẽ excreſceret: niſi ea ſolum q̃ ipo uiuẽte facta nõ dubitamus cõpẽdioſo ſermone

ꝑſtrigere:¶ Cũ meſſanæ eẽt dñica die & itẽpe-
ſta nocte pſalterii uerſiculũ.ſ.Erripe me dñe ab
hoie malo.&c.ad lãpadis lumen i ecclia legeret.
diabolus affuit ſtrepitu:garritu〈qꝫ〉 lectionẽ ſcũm
ꝓpoſitũ:& orõnis feruorẽ eius ꝑturbãs:cũ〈qꝫ〉 uir
dei nihilominus cõſtãter attẽtæ〈qꝫ〉 legeret & ora
ret diabolus idignatꝰ uerſa lãpade i librꝝ uoluit
oleũ effũdere:feciſſet〈qꝫ〉.niſi p miraculũ deus &
eius gẽitrix maria obuiaſſet.Mota.n.ex loco ſuo
uitrea lãpas i pauimẽtũ〈qꝫ〉 cadẽs ifracta recta〈qꝫ〉 ꝑ
ſtitit:ita ut olei nihil effuſũ ſit:quã uir dei leuãs
i locũ ſuũ reſtituit¶ Eodẽ tꝑe cũ agrigẽtum pe
tẽs ad fluuiũ:cui nomẽ ẽ platão ꝑueniſſet.quoſ-
dã iudeos quos dũ trãſuadarẽt.ſubita torẽtis aq̃
uis implicuerat acclamãtes & auxiliũ iplorãtes
adiuua nos dñe:& ille eos hoc pacto liberauit.Si
duritie ur̃i cordis iq̃t poſita:ad fidei gratiã ꝑuẽi
re uultis.In noie ieſu chriſti.& ſuæ glorioſiſſime
genitricis marie auxilio liberabo uos Illi ſe & i
xp̃m credere:& baptizari uelle reſpõderũt:mira
bile dictu more domini ſuꝑ aq̃s.q̄ ob largas mõ
tiũ ualliũ〈qꝫ〉 pluuias i unũ alueũ decurrẽtes.i ho
ras magis ac magis intumeſcebãt ad eos uſ〈qꝫ〉 per
ueniẽs.prius i eiſdẽ aq̃s baptizatos eduxit icolu
mes.Diuiſerũt ſe undæ & reuertẽti ſeruo dei li-
berũ expeditũ〈qꝫ〉 iter exhibuerũt¶ Dũ oibꝰ ſici
lie mõaſteriis ꝓfectus eẽt.tũc eni i ordie noſtro
ſola uirtus i precio fuit.Nec fauor humanus:aut
potẽtia aut argẽti uel auri cupiditas ullos ad pre

laturã magiſtratũq; prouehebat nec dũ tãta mo rũ corruptõ fctã erat q̃tã hac nr̃a tẽpeſtate fuere uix poſſumus. dũ igit totius ꝓuĩtie p̄or eẽt: ſẽio laboribuſq; iã d̄bilitata mẽbra baculo ſuſtẽtans pedeſter uiſitãdo cõfirmãdoq; fratres mõaſteria circuibat exemplo ducis noſtri patriſq; heliæ ante ſui tranſlationem: ut in ſecundo q̃rti regum hiſtoria narrat. In huius uiæ laboriſq; cõitẽ ſibi quendã fratrem delegerat: quem ob morũ puritatem. uiteq; munditiam: ante alios diligebat: Portabat is uiri dei fidiſſimus comes terreũ uaſculum. unde poſſẽt modico ſaltẽ aquæ hauſtu ſitim in itinerum calore reſtringere Q d̄ forte ſemel fracto loro deportantis humero cecidit ſoloq; colliſum ĩ multa fruſta diuiſum ẽ: nec uir dei. quia longo interuallo ſolus orans ante ibat ſtrepitum cadentis audiuit. nec comes pudore retardatus ut arbitror ei rem nunciauerat. Iãq; afractionis loco procul aberant cum uir dei ſitiens urceolum aque petiit. Quem ubi contritum audiuit fratri ut ad locum ubi ceciderat rediret: imperauit. Ille retro curens uaſculum integrum illeſumq; & ſicut prius erat aqua plenum reperit: recurenſq; patri porrexit. Erat ĩ conuẽtu quodam iuuenis toto pectore in beate marie amorẽ conuerſus: cuius perfectioni diabolus inuidens mulierem quandam forma inſignem meritricio cultu ornatam cuius impudicitia ſatis nota erat eius oculis obiecit tali aſpectu: Sic

iuuenis mentem diabolus auertit irretiuitq;.ut priorem ſtatum oblitus:toto animi pendere ſe retur in eam.& adeo amoris impatiens factus ē. ut poſito pudore eam adierit & concupitū mer catus domum reuerſus eſt. Nocte ſequenti redi turus ad eā:ut margaritam chriſti q̄ prius uen- ditis omnibus emerat hoſti largiretur. Priuſq̄ tā tum ſceleris perpetraſſet:cognouit hoc in ſpiri tu uir dei.eumq; cōuenit:ſecrotoq; monens:mē tem eius deflexit acrimine. Iuuenis ubi reſipuit per quam compendioſum iter traheretur ad ꝑ- ditionem miratus eſt.& flens amare deo recon ciliatur ē. ¶ Robertus neapolitanorum rex ſub iugande inſulæ gratia magno apparatu copias in ſiciliam traxerat. Iamq; me ſanenſes ualida fa me longaq; obſidione fatigati nullo hominum auxilio liberari ſe poſſe confidebant. Vnde edi ctum eſt regium conſilium.ut ciuitas potius in cēdio tradatur q̄ in manibus inimicorum relin quatur: Tunc congregati ſunt ciues atq; turbe alta uoce dicētes:non cōburatur. Quia bonum eſt ſperare & confidere in domino:q̄ in princi- pibus. Et deo in ſe ſperantibus fauente recorda ti adeſſe in ciuitate beatum uirum albertum q conſortia hominum fugiens in angulo monaſte rii latitabat:eum turmati adeunt:& cōem cala- mitatem explicantes ut deum.ciuitati propitiū reddat uno ore ſupplicant.quoſdam fame:mul- tos uulneribus defeciſſe recitant: mulieres fa-

me uigiliiſq̧ tēuatas. Iuuenes nocturno diurnoq̧ labore cōfectos nararāt: addunt querellis p̄cibuſ q̧ lacrimæ: ferebāt interi machiæ muros militū clamor equoꝝ initus ꝓcul audiebat cōtremuerūt uiro dei uiſcera: & obſeſſam famelicāq̧ turbā & oia iā extrēa tentātē miſerās. Celebraturus miſſam ad altare prexit: cūq̧ ad locū ubi ꝓ uiuis oratur pueniſſet: diutius q̄ ſolebat & ꝓfundius cū lacrimis orauit. Mirabile auditu: ſed uiſu mirabilius: i ipſa orōnis hora cælū itonuit: & r̄pēte tres naues miræ magnitudīs portū ingreſſæ ſunt: q̄ larga frumēti uiniq̧ & alioꝝ uictui neceſſarioꝝ copia i obſeſſā urbē expoſita: ſubito r̄ceſſerūt: & un̄ euenerit aut quo abierit: iueſtigarī unq̄ nēo potuit. Fuit hoc celeberrimum: & omni ſæculo memorabile factum: quo illa Iacobi apoſtoli ſententia confirmatur: quæ inquit. Multum igitur ualet oratio iuſti aſſidua.

¶ Eodē tēpore mōachus q̄dā mōaſterii ſcti ſaluatoris q̄d apd̄ meſanā erat: graui ulceris q̄d gutturi inatū erat morbo laborabat. Et a medicoꝝ curāīne derelictus erat. Hic īfirmus audiēs ſeruū dei albertū fore apd̄ ciuitatē: ad illū miſit monachos: ut ſua gr̄a ipſū uiſitaret: qm̄ i dei misericordia & ſuis meritis ſperabat liberari. Et rogatus a mōachis uir dei ad infirmū libēter acceſſit: & ia cētis barbā demulcēs confide inq̄t fr̄. Dn̄s ieſus potēs ē te ſanare: Pr̄ ſancte r̄ūdit īfirmus: orōne tua me iuuato: & cū albertꝯ aliq̄tiſp oraſſet: mox

a poſtēa putridū ui orōnis euulſū mōachus mi-
rantibus conctis euomuit. Et priſtinæ ſanitati reſtitutus eſt. Monachi poſtea & parentes eius immemorabilis facti memoriam ſimulachrum argenteum in quo ſanationis modus erat inſculptus in ecclesia carmelitarum cui uir dei præerat ſuſpenderunt : quod adhuc ſupereſſe dicitur.

¶ Cunque forte ſolus leucadem oppidū (quod quondam neriton appellabatur) reuiſurus fratres aduenisset: Mulier quædā: cui erat filia a demonio uexata flens & obſecrans ad albertum uenit dicens: In deo & eius genitricæ Maria: ac tuis ſanctis præcibus deſolata mater unicæ filiæ a diabolo & infirmitate magna oppreſſe confido & ſpera conſolari : tandem longa mulieris præce lacrimiſque commotus: cum ad puellam uenisset : genibuſque flexis ut ſanaretur oraret puella diaboli furore coacta graui alapa percuſſiſſit orantem: continuo uir dei euangelici cōſilii memor: aliam maxillam præbens hanc quoque dixit percute ſuperbiſſime demon. Diabolus hoc audito ſuperatus: & humilitate uiri dei deuictus aufugit.

¶ Erat drepāi iuuēcula q̄ iā maturo fœtu parituta atrociſſimo dolor̄ per ſex dies cruciabatur. itaq; uerſime in ea diceret̄: Dolor ut parturiētis: Cumq; nulla medicorum arte nec dolor minui:

nec fectus emitti poſſet:uocatur ad eá uir dei: cum iam morientem puellam uideret manum ori eius apponens.quid margerita inquit.Quid tantis doloribus afligeris?reſponde filia & mœ ſtos ſolare parentes qcquid paries beate uirgi- ni uoue te daturam:& ſanaberis:Mox illa quaſi de graui ſomno euigilans.ſerue dei reſpondit.ni ſi ueniſſes iam aderant:qui animam uiolēter ex torquebant.Partum igitur beate marie uirgini pollicita.Tunc uir dei inquit.Sanet te dominus noſter ieſus chriſtus meritis ſue ſanctiſſime ma tris.& ſicut illa cum uirginitate ſine dolore pe- perit ſic & tu ſine periculo mortis prolem emit tas.In nomine patris & apprehenſa oſculataqꝫ ui ri dei dextera ipſe aliquantulum diuertit.& ſta- tim puerum enixa:& conuocato uiro dei alber to parentes cum gratiarum actionibus eũ mox obtulerunt.& religioni promiſſum fructũ nu- trierunt: ut p̄i ſententia impleretur Vouete & reddite domino deo ueſtro.¶Quedam iuue nis nomine adinalfonſus longo grauiqꝫ morbo cõfectus diu iacuerat.& iá ui morbi nām ſupáte deſpatiſqꝫ rebꝰ & remediis medicoꝶ:exeqe pa- bātur Venit ad conuētũ mr̄ ſparſis poſt terga cri nibus & lachrymis per ora rigantibus uiri dei patrocinium implorans.Qui cum exiſſet ad ci uitatem chatanie iuit.Et quoddá eius ueſtimē- tum:quod forte domi reliquerat.ad infirmum allatum iacentiqꝫ ſuperpoſitum miro fuit auxi-

lio. Reuixit enim iuuenis ſeq; a uiro dei. ſanatũ dixit. moxq; Religionem carmelitarum ingreſſus ad triennium perſeuerauit. poſtea per diabolum deceptus: & ad uomitum reuerſus ubi breui tempore militie munere functus eſt fraterna manu perfoſſus occubuit. Ideoq; ſecundum apoſtolum bonum eſt: ut unuſquiſq; in qua uocatione uocatus eſt in ea permaneat: ad corin. i. c. vii. ¶ Panormi cum puella quedã paruulo fratri ludens oculum eruiſſet. Mater poſt lõgos q̃ſtus crebroſq; ſingultus ad albertum uenit. eũq; per deumq; per que omnem cæli militiã rogat ut oculum puero reſtituat: cui albertus: Magnũ eſt inquit filia quod petis & ſolius dei potentiæ ſubiectũ. Et cum illa largius flens & palmis pectora feriens inſanire uidetetur. Cur tantum te affligis inquit? albertũ Putaſne filium materno dolore ſanandum? cur non potius pro eo deum precaris. Hic igitur interim orans: me donec reuertar expecta. Receſſit igitur uir dei a turba. & ortulum quẽdam ingreſſus: in quo poſtea ob miraculi memoriam ſacellum conſtructum eſt: diutius orauit: non muneribus: neq; pecũiis: ſed pietate motus: ideoq; aug. ix. de ciui. dei. c. iii. ait Qui laudant deum propter pecuniam. non habent bonum finem: neq; bonam uoluntaté poſtea reuerſus mulierem domum remiſit admonens ut poſtera die rediret. Abiit illa inter ſpem timoremq; ſuſpenſa. Mane puer matri dormiſ

ſe ſe ſomniaſſeq; dixit fratrē illum quē ſanctū di-
cebāt ſibi cōſuluiſſe ut ſūpto ex lāpade oleoq̄ ap
btē uirginis altare pēdebat oculū pungeret. Mr̄
cōfeſtī ad uirū dei cucurrit: narrataq; pueri ui-
ſione ſūptoq; ſecūdū alberti cōſiliū ꝑdictæ lāpa
dis oleo pueꝝ punxit:& cōtinuo ſanatus ē ocu-
lus. ¶ Erat iā uir dei ꝓpe ſupremā uitæ ueſpā:
uitamq; ī terris celeſtē agebat: ſopitis, extinctiſq;
oībus q̄ aīam ſolēt īfeſtar̄ ꝑturbatiōibus. Eratq;
ī hoc mūdo ſolo corꝑe cōſtitutus: cogitatiōe de-
ſiderioq; cōuerſabat̄ ī cælo. Stabat ueneranda ca
nitie pr̄ iter filios dieꝝ meritorumq; plēiſſimus.
& ſapiētiſſimus naūta ꝑ huius ſæculi fluctuoſū
pelagus: integra naue ſaluiſq; mercib⁹ diu naui-
gās: iā littus portūq; uidebat. Apiebat ſe illi aīo
pulcheria q̄dam amēiſſimaq; regio & oīum deli
tiaꝝ copia fœliciſſima. Cuius cōpatione iā omne
terrenū faſtidiēs cupiebat diſſolui: & eē cū xp̄o:
Tuguriū quoddā qd̄ nō ꝓcul erat a meſana ſecre
tioris orōnis gr̄a petiuit. ubi corporeis uiribus.
deſtitui & graui langore cœpit egrotare. Poſt ali
quot dies ꝓuidēs ſe migraturū a ſeculo: cōuocatis
fr̄ibus reſolui ſe dixit. Lōgaq; de moribus: de dei
timore: de fraterna caritate de patientia de mūdi
diaboliq; falaciis hīto ſermone ut oēs pro ſe ora
rent admōuit. His dictis qeuit ī aliquātulū. Circa
horā ueſpertinā ſumptis iam oībus ſūma cū re-
uerentia eccleſie ſacramētis ſupremā horā uidēs
aꝓpinq̄re. circūſtātib⁹ multūq; de tāti pr̄is amiſ-

ſiõe dolẽtibus frībus dicere īcæpit .ps. Deus in noīe tuo saluū me fac. In te dñe ſpaui. Quibꝫ di ctis orationē dñicā ſubiūxit. rurſuſq; pſalmū. In te dñe ſpaui. cū dixiſſet. deo & btē uirgini laēmā ſe comēdabat. Factoq; ſilētio poſt paruū īterual lum dixit alta uoce uerſiculum. In manus tuas dñe cõendo ſpiritū meū. & cū hac uoce aīa ſimul egreſſa ē: quam cādide ſplendētiq; nubuculæ ſi millimā plurimi frm tolli uiderēt ī cælū: Corpu ſculum āt aſpero quo etiā decrepitus & īfirmus utebatur inuolutū cilicio: compõitis ſupra pec tus ī crucis figuram manibus iacuit. Paulo ante q̃ moraretur ſororē ſuam quæ ab eo loco ampli us q̃ ducētis paſſuum milibus aberat ſecū mori turam dixit: qđ poſtea a meſanēſibus ciuibus fra tribuſq; diligēter īueſtigatum ſic factū eē cū ma gna oīum admiratiõe comptum eſt. In eius felici trāſitu campana quā ipſe uiuēs conflari fecerat: nullo trahente per ſe diu ſonuit ex corpuſculo eius odor unguentoꝝ oīum fragrantiā ſuperans lõge lateq; ſpargebatur. Venit ad eius exeqas cū duce federico: iacobi cathaloniæ regis fratre ciui tas omnis: certatimq; ad deoſculandos eius pe des manuſq; ruebant. Plures infirmi corporis ta ctu ſanati ſunt.

¶ Mulier quædam Venetia noīe pauculos ex al berti capite capillos tulit q multarum infirmita tum medela fuērunt.

¶Memoriæ & proditum eſt quoſdam egrotos qui propter confluentium populorum ad tangẽdum corpus accedere non potuerunt ſolo corporis odore ſanatos. quod nequaq̃ mirũ debet uideri: cum dei uirtus qui iſtorum miraculorũ primus: eſt auctor. non minus uno q̃ aliomodo poſſit operari. Qui. n. poteſt tactu. poteſt & odore. poteſt & ſine utroq3 ſanare. Conuenere ẽt de uiciniis ciuitatibus aliquot epiſcopi. qui ſederico duci predicto conſuluerunt. ut in dicto publice triduano ieiunio corpus in eccleſia cathedrali ſeruaretur in humatum. donec quid honoris ei deberetur. eſſet a deo reuelatum. atq3 ita factum eſt Finito igitur triduo factoq3 ad eccleſiam cathedralem mirabili uirorum mulierumq3 cõcurſu orta eſt inter clerum populumq3 contentio. Dicente clero. Miſſam pro defunctis eẽ cantandam. & uolente populo ut unius ſancti confeſſoris miſſa cantaretur. multis igitur ſuper hec cãtantibus & multis ut hoc certamen ſigno aliquo de cœlo miſſo dirimeret̃ orantibus. Ecce duo pueri pulchritudinis eximie cum ſtolis albis auroq3 in textis procul a terra ſublimes in aere ſteterunt & alta ſuauiq3 uoce pariter. inceperũt Os iuſti meditabitur. Clerus certo euidentiq3 miraculo ſuperatus. quod Angeli cantare cæperant ꝓſecutus eſt Finitis igitur miſſarum ſolemniis uenerabile corpus ſepulture traditũ eſt. Confluũt ad ſepulchrum eius ceci. claudi. muti: ſurdi le

proſi contracti paralitici:demoniaci & aliis infir
mitatibus affecti & beneficium ſanitatis accipi
unt.Sanabātur autem hoc modo Sanādi triduo
ieiunantes orabant poſtmodū nocte media cir
cunfulgente eos cādida luce .In cuius medio ſæ
pe numero beatiſſimus albertus candida ueſte
circūamictus apparebat: & egrotis medicas ma
nus applicare uidebatur ducebātur ad ſepulchrū
ubi:Inuocata dei uirtute per ſancta uiri merita
ſanabantur.tranſiuit ad dominū uerıſſimus dei
ſeruus albertus anno ſalutis.M.cc.xxii. ſeptimo
Idus auguſti.

¶ Finis.

Sequuntur aliqua miracula ante & poſt mortē
facta.

CVm eſſet ille uir dei ſenex interra ſa
che:& predicaſſet.Quidam iudeus
morbo epilenciali ſepius detinebat.
Tunc parentes iudei audita uiri dei
ſanctitate moti tenera pietate ad ſeruum dei eū
lachrymoſe duxerūt.Quibus ait.Quid optatis
illi reſponderunt:noſtri filii liberationem. inqt
illis.Credite in dominum noſtrum ieſum chri
ſtum.& in eius matrem uirginē in partu & poſt
partum.& ſanitatē corporis & animæ uos oēs
cum eo infallanter recipietis .& ſic expoſitis fi
dei articulis .Dixerunt.Credimus in nomine ie

ſu chriſti & marie uirginis filio noſtro ſanitatē
ꝓſtaueris. Quod uticꝫ facies: ſi uera ꝑdicas. Tunc
ille uir dei ſenex facto ſigno crucis infirmo ait.
Sanet te dominus noſter ieſus chriſtus per inter
ceſſionem btiſſime matris ſue ſēper uirginis ma
rie ſi uera ſunt oīa: que huic populo ꝑdicaui. Et
ſtatim liberatus ē: & ab illa infirmitate nunq̄ ue-
xatus fuit: uiſo hoc miraculo baptiſmū cū aliis
uiginti iudeis ſubito receperūt: & chriſtianā du-
xerūt uitam: iuuenis uero ex deuotione uirū dei
ſecutus eſt: ac ſi eum gēuiſſet ꝑamabat & pro ba
culo ſenectutis uiri dei illi aderebat: poſt obitum
beati alberti & ipſe in domino obdormiuit

PVlulantibus beati uiri meritis tale mi
raculum deus ꝑ ſeruum ſuum opatus
eſt in anno ſue tranſmigrationis. Nam
cū iter quoſdam dominos & ſicilie re
gnum tēpus guerarꝝ regnaret. Quidam ciues &
nobiles ac ſtipēdiarii deū nō timentes: nec de ho
nore ac reuerētia eccleſiæ curātes tēplo dei ī quo
beati uiri corpus honorat̄. ꝓ ſtabulo ſequoꝝ uti
uoluerūt. O mirabile iudiciū & ſētētia dei. Qui
tantā ignominiā in eccleſia ſancti alberti tollerar̄
noluit. Quare cunctos equos morte ſubitanea:
& millites uaria infirmitate ferit: ita ut pauci li-
berati fuerunt: exceptis quibuſdam paucis erro
rem ſuum cognoſcētibus: & ueniam beato uiro
petentibus: Ceteri uero uel peſte uel gladio ſeu
mala morte perierunt: Et tunc lapis monumen

ti corporis beati uiri dei diuinitus frangitur:& currẽtes ad ſtrepitũ corpus beati alberti gẽibus flexis quaſi de irreuerentia eo℞ petẽs uiderunt: Ideoque cõtigit ut ceteri uel peſte uel gladio: uel mala morte perierunt. Quid igit̃ dñdũ ẽ? nullus uſq; in hodiernũ diem ibidem hĩtare preſũpſit nec põt: ut fertur. fratres nõ eundẽ locũ necceſſario mutauerũt:& ſc̃tõ corpore tranſlato p̃ntem locum cõſtruxere. Et cũ locus ĩeptus eẽt: habitũ eſt conſiliũ ꝙ pars ibidẽ ꝓpter diuotiõem populi relinqueret̃: reliqua uero & p̃ncipalis in drepão celebriori ueneratione teneret̃. Et ſic uterq; cri ſtiano℞ locus tanti patroni reliquiis dotaretur: ut puta ciuitas meſſana: quia ibi uitam ſanctam duxit tali deuotiõe non p̃uaretur: Et drepanum quia inde paternam origĩnẽ traxit: multo magis ueneraretur

NON poſt multos dies. Cũ locus quidam mercatorum ianuẽſium nomine loza dictus qui uſque in hodiernum diem apud cõuẽtũ meſſane eſt maximo igne accenditur: In quem puer nomine antonellus uſque ad celum flãmis aſcendentibus cecidit: Tunc mater lacrimoſa nõ immemor meritorum beati uiri uoce lamentabili ait. O beate alberte ſi uera ſunt q̃ de te p̃dicãt̃: filiũ meum tuis ſanctis meritis illeſum cõſerua:& illũ ad diuinũ cultum & ſeruiciũ tue religionis deſtino

Similiter filius ſe deo beate marie & ſácto alber
to commendauit: Deinde mater anxia cum ge-
mitibus: ſuſpiriis & lachrymis ad igné uenit cla-
mando fili mi dulciſſime & bacculus ſenectutis
mee quid faciam: & ego poſt te uiuere non uale
bo: In hiis doloribus matris & uicinorũ ab igne
filius ſanus & illeſus exiuit. Quem mater uidẽ
do filium illeſum & amplexando & obſculando
quaſi ſe immortua ex leticia remanſit. Et omni-
bus uicinis ſtupentibus puer narrauit. qualiter
meritis beati alberti & beate marie flamas igne-
as non ſenſit. & mater uotum ꝙ fecerat ei narra
uit: quod ab eo confirmatum adimpleuit: Et ſic
per multos annos dicte religioni & fratribus cũ
facultate ſua iuxta poſſe ſuum libenter ſeruiuit
poſtmodum uitam in pace finiuit.

Circa annos domini. M.ccc. predicante
priore coniunctus leontinii: narrabat
beatum albertum fore uirtutibus &
ſanctitate plenum. Et cum hoc dixiſ-
ſet. Quidam ſacerdos inuidia ductus alta uoce
ait Mentiris: neqꝫ de eo uerum predicas. Et ſtatĩ
coram populo inteſtina illius cũ dolore magno
uſqꝫ ad genua delapſa ſũt. Et acerſitus medicus
exiſtenti in lecto inquit: non mea ſcientia. uel
arte: uel cura: ſed btĩ alberti meritis & precibus
crede liberari. Et ille coram multis lachrymo-
ſa uoce ait: O beate alberte merito hec patior:
quia inuidia motus falſitatem de te preſumptuo

ſe obluquutus ſum & mentitus ſanctitatem tuā
negaui:parce queſo delinquēti:Et tuis precibus
ſanctis corporis & anime meæ ſanitatem obtine
ut experimento ſanctitatem & uirtutem tuā ua
lidiori animo uerius predicare ualeam. Et ui
giliam tui feliciſſimi tranſitus ieiunio:& diē ab
opere manuali perpetue obſeruabo. Sequenti ue
ro die cum aurora ſurgeret.& dormitaret: uiſio
nē habuit:& ſibi uidebatꝰ:ꝙ uir dei corpus ſuū
oleo lampadis nomine & reliqis ſuis benedictio
perunxiſſet: Qui de lecto ac ſi nullā paſſus fuiſ-
ſet infirmitatem:continuo euigilians ſurrexit.&
ad commentum properauit:& omnibus uenia.
publice petens gratiam & ſanitatem a uiro dei
obtentam pro palauit.& promiſſa indubitanter
adimpleuit.

ANno domini.Mccc.iiii.ī ciuitate ager
gentina:quedam nobilis domina infir
mitatem incurabilem in mamilla tri
bus annis cū doloribus maximis paſ-
ſa eſt.Et cum multa ac infinita miracula ſancti
alberti intellexiſſet.imaginem argenti ad altare
eius cum miſſa ſolemni . offerre . & tres paupe-
res fratres ſue religionis perpetuo induere pro-
miſit. Nocte ſequenti in uiſione habuit:ꝙ quidā
medicus ei diceret. O filia oleo lampadis ſancti
alberti mamillanter perunge: ſi ſanitatem cupis
recipere. Et cum ſurrexiſſet capellam ſācti alber
ti cum lachrymis ipſum ſuppliciter exorādo de

uote ingreditur.ut gratiam peteˆti preſtet. Hec oleo lampadis benedicto mamillam tribus cōtinuis diebus in mane audiendo miſſam fideliter perungebat:finita unctione ultima liberata fuit. Et reuertens domum cum maximo gaudio ſanitatem meritis beati alberti acquiſitā ſuo uiro & omnibus uicinis maīfeſtauit:& omnia promiſſa iteꝝ cum licēcia uiri libēter & deuote adipleuit.

Quasi eodem anno.vii. auguſti:cum uita & ſanctitas beati alberti predicata fuiſſet. Quia fratres conuentus placue diem feſti ſolēnitate magna celebrabant:& cauſa deuotionis tota ciuitas ad ecleſiam cum oblatioībus deuote cōfluebat: Sed diabolus inuidiam ī cordibus quorundam clericorum accendit:eoq; tali die omnes eccleſiæ ciuitatis prefate fere a nullo uiſitabāt:Itaq; imaginem ſancti alberti cum altare in ſequenti nocte armata manu cum conſilio omnium clericorum deſtruere decreuerunt:Et cum hec ordinarent:quidam nomine Iomerius paraliſim in lecto fere per decem annos paciens hec intellexit:Tunc aīmo inquit. Vtinam ſanus eſſem:quia illā imaginem gladio defenderē. In ſequenti nocte apparātium clericorum tumultum & armarum perſentit:& uxorem ad inueſtigandum quidnam ſit ille tumultus mittit. Inquiſitione facta marito ait: comitiuam clericorum ad deſtructiōem imaginis beati alberti & altaris congregatam uidi. Et in-

firmus pio affectu ſic exclamauit. O. ſancte al-
berte ſi uera ſunt: q̃ de te predicantur: mihi tuis
ſanctiſſimis meritis ſanitatē a ſummo deo & ge-
nitrice eius uirgīe maria obtine. cuius titulo tua
religio ſancta decoratur. Et iam tibi promiſſum
adimplebo atq; maximam ſubſtantiæ meæ par
tem pro cultu tuo ampliando exponam: Et uo
to facto dulci ſtatim rapitur ſomno: & ſāctum
albertum proprio habitu ad ſe uenire cō uirgu-
la radiis fulgente corpus ſuum leniter tagētem
uidet: Qui ei dixit: Sanitatem tibi deus op̄s pre
ſtet: & pro ſeruis ſuis forti animo uelociter ſur-
ge: Et ſtupore concuſſus: a ſomno ſtatim excita
tur: uiribuſq; propriis a lecto ſurgit: arma corde
leonino uiriliter ſummit: & euaginato enſe ad
conuentum apud imaginem uiri dei concito
greſſu properauit. & clero dictam imaginem de
ſtruere uolenti ſe oppoſuit: Qui quidem clerus
cum altari appropinquaſſet: Lomerius ad illum
ſic affatur: opera diaboli nolite facere: ſed pre
cepta dei obſeruate: Rogo ne imaginem uiri
dei deſtruatis: Illi uero ſtupefacti eum interro-
gauerunt: quiſnam eſſet. Qui reſpondit: ego ſū
lomerius a deo miſſus: & illi: quomodo a tam
incurabili infirmitate ſanus factus es? Qui cum
omnia per ordinem naraſſet: illi timore magno
perteriti: deum in ſancto ſuo glorificauerunt: &
deuotionem: & ſanctitatem: & capellam uiri dei
amplificauerunt: & lomerius ꝓmiſſa adipleuit:

Circa annos domini. M.ccc.xviii. Inter re drepani quidam ludens omnia bona ſua cohoperãte diabolo amiſit:& deſperatus ad imaginem beate uirginis & ſancti alberti furibunde uenit. quam cum intuitus eſſet: dixit totiens uos inuocaui. & me non exaudiſtis: tu quoq; qui ſanctus dei predicaris: & non potuiſti me adiuuare: ideoq; nec te ſãctum credo: nec unq̃ uocabo. Et tu que mater gratie diceris: aures tue pietatis precibus meis clauſiſti. illas nunc aperiã. Et accepto gladio ambas imagines a capite ſcidit. Et hec omnia corã quodam iuuene poſito ibidẽ in oratione fecit. Et ſubito gutte ſanguinis in rerram cadunt. & uox de celo facta eſt. O ribalde luſor quid feciſti Et ille ſtupefactus uoce & ſanguine exiuit. Et ecce tonitruum magnũ cum fulgure ſimul deſcẽdens clamante puero illum cõbuſſit. Nec quidq̃ ex eo niſi cineres apud eccleſiæ fores remanſit puer uero omnia fratribus & populo audita & uiſa propalauit:

Cum quedam nauis uento contrario a barbaricis nationibus raparetur. homines apud tuniſum dire captiuantur. & in carcere obſcuro in compedib9 aſtricti: ac flagellis acerbiſſimis ſepe uiſitati ſine miſericordia ponuntur. Tũc ĩter cõſiliati bti alberti auxilium hoc modo unanimiter inuocauerunt. O ſancte alberte ſicut nos te ſeruum eſſe dei &

uirginis mariæ credimus. Ita & apud eos te ad-
uocatũ noſtrũ tuis meritis ſentiamus. ueni & li-
bera nos: & uigiliã tuam & feſtũ ſolnniter cum
miſſa ſingulis ãnis celebrabimus: hanc orationẽ
per. xv. dies ieiunio lacrimis & afflictiõe carnis
& ſpiritus deuote continuauerũt: Et cũ ampli-
us ieiunare & corpus & animã in carcerẽ macera
re non poſſent: Decreuerũt illa amplius non ob
ſeruare: nec ſanctũ dei niſi tantũ in illa die inuo
care. Aduenięte aurora beatus albertus eis qua
ſi facula ardens carcerem pluſtrando apparuit:
& ait illis: Quid me uocaſtis: & iam defeciſtis?
Illi uero neminẽ uidẽtes & uocẽ tamen audien
tes: pio clamore dixerũt: Te o uir dei inuocamus:
te adoramus: ueni & miſericorditer libera nos:
& de iſto irolerabili carcere educas: ne deſperati
morięntes cũ diabolo ad eterna ſupplicia ppetuo
cruciãdi dãnemur: Quibus btũs albertus rñdit.
O fragiles: & in fide debiles: nũc & ſemp cõfidi-
te in dño: deus enĩ opa & ſpẽ hoĩum pbauit: Ec
ce enĩ ad uos me miſit: Seqmini me: Et ad hanc
uocẽ fracto carceris hoſtio & reſolutis cõpedi-
bus claritatẽ uſq; ad maritimã portã clauſã ſunt
ſecuti. que ultro apta eſt: Et amplius eã nõ uide
rũt: Ipſi uero ad portum tuniſii deſcendẽtes na-
uiculam oĩbus neceſſariis fulcitã inuenerunt: &
uento pſpero flãte drepanũ quaſi nudi & diſcal
ciati pnimio gaudio lacrimãtes ad imaginẽ bea
te uirginis & ſãcti alberti in breuiſſimo tẽporis

ſpacio ſalubriter deuenerũt uiſionem & miracu
lũ fratribus & oibus uicinis publicãtes optimã
oblationem de ſuis ſubſtãtiis ecc̃æ edificande
donauerunt: & promiſſa iterum confirmantes
adimpleuerunt.

IN plaga romana drepanenſi ſic appel
laẽ. erat ĩ medio maris nauis: iq̃ multi
mercatores cũ taxilis & cartis quotti
die ludẽtes: deũ beatã uirginẽ ſanctũ
albertũ & alios ſãctos blaſſemabãt: & eos ſic per
uerſe uiuentes deus iratus reſpexit: & ſubito fa
ctus eſt uentus contrarius illis: Nauis fluctibus
maximis agitaẽ uellã & arbor frangiẽ: dies tene
breſcit: pluuia cũ ualido uento creſcit: ita ꝙ nau
fragiũ ſe euitare non poſſe conſiderãt. Religioſi
uero ſtudentes ſiculi ordinis noſtri duo & toti
dẽ ſancti dominici piſam euntes in eadem naui
unanimiter in oratiõe poſiti cũ lacrimis ſanctũ
albertũ inuocare ceperunt: & oẽs alios cũ uoto
promouent uidelicet ꝙ amplius nõ ludẽt: neq̃
deũ: beatam mariã: & ſanctũ albertũ blaſſema
bunt: & ieiunio uigiliã uiri dei & feſtũ cũ miſſa
& elemoſina ſolẽniter celebrabunt: Quo uoto
emiſſo unuſq̃ſq̃ eoꝝ illis ſacerdotibus ſua pec
cata ꝑꝑ temporis breuitatẽ ſuccincte cõfitentur
eoꝙ nauis ad littus ſaxoſũ aproximabat: & nau
fragium inſtabat: Quibus cõfeſſis religioſi om
nes inquit uno ore cũ deuotiõe cõfirmãtes uo
ta ꝑdicta auxiliũ beati alberti unanimiter iplo

ramus:reſpõderũt mercatores fiat fiat.Religioſi pia uoce ĩcipiẽtes dixerũt: O ſãcte alberte te rogamus ut tuis ꝑcibus apđ diuinã clementiã nobis liberetionẽ hui⁹ magni ꝑiculi obtineas.O ſãcte alberte tuã in nobis cito oſtẽde uirtutem.Et cũ hãc orationẽ genibus flexis & lacrimis dixiſſent.Tũc ſãctus albertus ĩ medio duoꝝ luminũ in uultu ãgelico coruſcãs affuit:qui eis ſic aloqtur: Quare deũ creatorẽ ueſtrũ:& ſuã benignã matrem:& me ſine reſpectu crudeliter,cum ludoblaſſemaſtis. Et ecce blaſſemiis ueſtris & ludo a diabolo ſubmergimini:Tũc h audiẽtes cũ fletu:lachrimis & ſuſpiriis magnis tremabundi aquã ĩtrare in naui uidẽtes clamare ceperũt.Ergo ſãcte alberte ſi nuncius dei es:nos diuina uirtute & gratia ab hac crudeli morte libera.Et cũ hoc dixiſſent:ſãctũ uirꝝ dei albertũ ad celũ aſcẽdere uidẽt:& ſubito ĩ mari tranqllitas magna facta ẽ.Et demon magnis clamoribus & tonitruis effugere cõſpiciũt.& uẽto ꝓſpero ad portũ piſanũ leticia & gaudio ĩ effabili laudãtes deũ:ſuam matrẽ:& beatũ albertũ ſalutẽ corpis & aĩe amãtẽ uenerũt.& in ciuitate oĩa publicãt:& ꝓmiſſa confirmãt:& complent.

NOta ꝙ quadã die noſter cõuẽtus corruens oĩbus frĩbus intus prãdẽtibus & tunc ſtrepitu audito ſtati unanimiter incipiẽtibus inuocare auxiliũ ſancti alberti nullã penitus leſionem dedit:& ab

fractione membroꝝ & effuſione ſáguinis meri
tis eius liberati fuerunt.

Nota de quodá claudo q nullomodo ambulare poterat fecit ſe ad ſepulchrũ ſerui dei alberti portare. Et cepit orare. & in ſua deuota & aſſidua oratiõe ſanitatẽ ꝑ merita ſancti alberti a deo & eius matre uirgine maria petere. & tacto monumẽto ſtatĩ liberatus fuit: & letus laudãs deũ matrẽ eiꝰ & beatũ albertũ abſq; ulla ĩfirmitate ſurrexit: & domũ pedibus ſuis iuit: & hꝰ publicauit.

Quidá marinarius ſeu nauta patrẽ & matrẽ ſenes & uxorẽ cũ tribus liberis ſuis hñs: & in magna paupertate poſitus grã lucrãdi uictũ & ueſtitũ & ſubſtentationẽ familie ſue in galeã iuit. Et poſt ãnum rediẽs a gẽitoꝶ & tota domo ſua dulci ſpe expectabat: ut cũ ſuo lucro a fame: ſiti: & aliis neceſſitatibus aliq̃liter ſubleuarent: ſed a patrono galeæ aduerſã fortunã paſſo nõ ualẽs ſalariũ exigere: tñ a tota domo cũ letitia ãplexibus & oſculis a genitoꝶ tũc recipit: ſic recepto ĩqt genitor: dulciſſime fili nr̃e ſenectutis baculus cũ filiis tuis a fame ualida & frigore nos hodie libera: Sane ĩquit care pater ꝑꝑ ĩfortuniũ patroni aliq̃d ſalarii exigere nõ potui: ſed ſi q̃d pecuniæ hẽs: neceſſaria ꝑ familia donec exigam eme: ut nos uiuamus: Ad cũ pr̃ aliter tñ credẽs irato aĩo cũ ignominia aloquit: O luſor ribalde nũc cognoſco

te nullā curā tuoꝝ parētū & filioꝝ penitus hr̄e
Abi i malū omen:ut hunc modicū uictū nō cō
ſumas:qui obpropria pr̄is audiēs deſperatus fu-
nē cū lacrimis liberos oſculādo recipiens gratia
ſuſpēdēdi ſe in ſecūda hora noctis e domo abiit:
ſed cū ab hoſtio domus ſe aliquātiſper elōgaſſet
uocē noīe ſuo eū clamantē bis audiuit:O philip
pe quo tendis? O philippe: quo uadis? Qui in ſe
reuerſus & malā uoluntatē ſuā cognoſcēs cū la-
crimis īnqt:O bone ieſu clemētiſſime: O maria
piiſſima mater mīe:& tu pr̄ alberte ſerue dī nūc
mihi ſuccurite:ne animā ſimul cū corpore pdā.
O pater alberte:nūc dulciſſime te rogo: ut p tua
ſācta merita boni regimīs gratiā mihi obtineas:
& ꝗcqd acturus ſim īſpires:qua oratiōe pacta:ī-
ſpiratus & funē ꝓhiciens ad patronū galeæ gr̄a
ſalarii repetēdi decreuit: Qui qdem patronus
excuſationē p̄dictā ei dulciſſimis uerbis replica
uit:& ab urbe ueneciaꝝ cauſa lucrādi recedens
ut parētibus & liberis & uxori de ſuis neceſſita-
tibus aliquā ꝓuiſionē faceret:circa terriā uel q̄r
tam noctis horā per plateā ſancti marci trāſiens:
orans ad ſanctum albertum cū uoto ieiunandi
uigiliā ſuā & feſtū celebrādi ſe deuote comēda-
uit:O miraculū magnū.ſtatim cū pedibus i bur
ſā ducatis uenetis plenā dedit: Qui cū pedibus
& manibus p terrā querens:tandē eam iuenit:&
ad domū uadens parētes lete ſalutauit:cui geni-

tor eius:& iter ad comedēdū illū modicū panē reuerſus eſt. Et filius illi inqt: O care & dulciſſime genitor in deo & ſācto alberto ſperate: Qui lumine accepto ſeorſū abiit:& in burſa pſpexit: Quos denarios auri eē cognoſcens :cū lacrimis deo:beatæ mariæ:& ſancto alberto dulciter gratias egit:& tūc caſū non ppalauit: Sed p cena panē carnē & uinū & ligna moderate & cito emit: & cū parentibus:liberis:& uxore gaudēter cenauit:& de ceteris neceſſitatibus dietim puiſionē fecit:& illū q dictos cetū ducatos pdidit nunq̄ inuenit:tamē multas elemoſinas ex ipſis pauperibus dedit:Ideoq̃ ppheta dicit:Spera ī deo & fac bonū. Et hūc caſum ego frater.Io.M.de.noua. a dicto marinario ī q̄drageſima habui:Qui qdē marinarius hoc ſibi ī mēſe decē. Mcccclxxxxii.cōtigiſſe narrauit:& de cetero honeſtius uiuere:& ī deo ac ſanctis ſuis ſperare decreuit.

Quidam ſacerdos uenetus dum maximis febribus teneret:& a medicis de ſanitate eius recuperanda ſpes minima haberet, Qui in lecto ſuas deuotiones ſāctoꝝ puoluēs de aqua ſancti alberti recordatus eſt.de quo in officiis ſuis quottidie memoriā faciebat: Tunc ſuā ſeruā ad cōuentū pro dicta aqua accipienda mittit:quæ ignorātia ſerue:uel potius p uirtute ſerui dei alberti maniſeſtanda ad infirmum non eſt portata. Qua re intellecta ipſe ſacerdos ſeruæ præcipit:u ciatū

cum modico aquæ clare ad eum ĩ lecto portet.
Et ciato manibus ſuis aſſumpto ſacerdos deuo
te inquit. O pater ſancte alberte tu ſcis me ſin-
gulis annis tuam uigiliam :& feſtum ſolenniter
obſeruare: Te igitur rogo:ex eo ꝙ tuis ſanctiſſi-
mis reliquiis aquam benedictam habere nõ po
tui. Vt hanc aquam tua ſancta benedictione be
nedicas: Et tu dulciſſime ieſu chriſte qui bene-
dixiſti aquas iordanis: te rogo ut per merita tui
ſerui ſancti alberti hanc aquã benedicas. In noĩe
patris & filii &c. dicens eam cum tribus pr̃ nr̃:
& totidẽ aue maria deuote:& cum bona fide bi
bit: O ſtupendũ miraculum: infirmus ſõno dul
ci capitur:& ſanctus albertus ei apparuit dicẽs:
Surge & da gloriam deo: Qui in ueſpere modi-
cum ſurrexit: Et medicus eum uidẽs ſigno cru-
cis ſe ſignauit dicens: Qua medicina es uſus? Et
ei infirmus: Virtus aque benedicte ſancti Alber
ti me ſanauit. Et medicus: Mirabilis deus in ſan
ctis ſuis. Et hoc miraculum ipſe ſacerdos in bur
go maiurbii in eccleſia ſancti bartolamei apud
uenetias pluries narrauit: Et ego frater io. M.
de noua interfui:& etiam ore meo p̃ſente ipſo
in dicto loco prædicaui anno. Milleſimo qua-
dringenteſimo nonageſimoſexto.

QVodã tpe cũ eẽt quidam egregius ci
uis & ꝑcurator bononiẽſis a rabida
peſtis infirmitate cũ qbuſdã de fami-
lia ſua ꝑcuſſus:& aquã ſcti alberti cũ

ſūma deuotōe bibēs eius imaginē in eccleſia ca thedrali illius ciuitatis facere depingi uouit: Si eius meritis & p̄cibus cū tota domo a diris epidimie uulneribꝫ liberaret: Mirabile dictu: emiſſo uoto: ip̄e cū infirmis ꝓtinꝫ ſanat: Volēs promiſſum adiplere: ab ep̄o ꝓhibet: eo ꝙ nunq̄ audiſſet illius ſcti nomen: Ideoqꝫ malo te ſup hoc uoto diſpēſare: & figure ſūptū ad utilitatē huiꝫ eccleſie cōmutare: At ille inqt. O digniſſime p̄ſul: Si nō i ur̄o tēplo: ſaltē ī alio uota mea adimplebo. Et tu o ſcte alberte honorē tuū defēdes: & mihi ueniā dabis: O mira res: in nocte ſequēti i ſōniis dicto p̄ſuli ſctūs albertus minitās apparuit: Et ille a ualida febre ꝑcuſſꝫ: & magno tremore expgefactus ſummo clamore famulos uocat: ut de p̄dcā aq̄ ad ſe ſtatī portet: & dctūs procurator corā ſe cōtinuo uocet: qbus expeditis: aq̄ deuotiſſime bibit: & lib̄tatē adiplendi uotū ꝓcuratori āpliſſime dedit: atqꝫ dīnū officiū ſcti alb̄ti i p̄fata eccl̄ia ſingulis ānis celebrādū ordiauit: Et dictus p̄ſul a febre ſb̄ito lib̄atꝫ: gr̄as deo mr̄i ſue & ſctō alberto egit: & miraculū hoc ꝓpalauit. Procurator uero imaginē fieri cito mādauit: que in p̄ſenti cernētibus a ꝑte dextra apd̄ altare magnū apparet.

Finis. Laus deo.